

Na osnovu člana 415. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS“, br.129/2021, u daljem tekstu: Zakon) i člana 43. Pravilnika o pravilima postupanja investicionog društva prilikom pružanja usluga ("Službeni glasnik RS", br. 77/2022), Izvršni odbor RAIFFEISEN BANKE a.d. Beograd, donosi sledeći akt:

P r a v i l a **o izvršavanju naloga klijenata**

1 Uvod

Ova Pravila o izvršavanju naloga klijenata (u daljem tekstu Pravila) definišu i uređuju izvršavanje i prenos naloga za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata Klijenata Raiffeisen Banke a.d. Beograd (u daljem tekstu Banka).

Osnovni cilj Pravila je obezbeđivanje nesmetanog prijema i ispostavljanja naloga klijenata, odnosno ostvarivanje najboljih mogućih rezultata za klijente.

2 Definicije

U ovim Pravilima, sledeći izrazi imaju sledeća značenja, osim ukoliko iz sadržaja ne proizilazi drugačije:

Banka	Raiffeisen Banka a.d. Beograd
Cena	Jedinična cena za jediničnu količinu Finansijskih instrumenata na koje se odnosi nalog
Količina	Tačno određeni broj komada Finansijskih instrumenata na koje se odnosi nalog
Nalog	Jednostrana izjava volje klijenta upućena Banci da u svoje ime, a za račun klijenta obavi određeni posao s određenim Finansijskim instrumentom, a koju je Banka prihvatila
Klijent	je pravno ili fizičko lice kome Banka pruža investicionu, odnosno dodatnu uslugu
Finansijski instrument	Nedvosmisleno, jasno i precizno određen Finansijski instrument na koji se odnosi nalog

Reč klijent odnosi se i na jedninu i na množinu te imenice.

3 Područje primene

3.1. Klijenti

Pravila se primenjuje na naloge malih i profesionalnih investitora Banke.

3.2 Usluge i proizvodi

Pravila se primenjuju u slučajevima kada Banka izvršava naloge u svoje ime, a za račun klijenta, kao i kada se nalozi prosleđuju drugim posrednicima na izvršenje.

4 Ispostavljanje naloga i postupanje s njima

4.1. Način ispostavljanja naloga

Klijent može ispostaviti nalog na jedan od sledećih načina: neposredno, telefonom, putem e-mejla, putem faksa i putem ROL-a (elektronskim putem Raiffeisen OnLine aplikacija).

Klijent se prilikom zaključivanja ugovora sa Bankom opredeljuje za načine ispostavljanja naloga.

Nalog se neposredno može ispostaviti u sedištu Banke, ul. Djordja Stanojevica 16, Novi Beograd ili u nekoj od filijala Banke ovlašćenih za rad sa hartijama od vrednosti. Spisak filijala dostupan je na sajtu Banke www.raiffeisenbank.rs

Za naloge date putem telefona i e-maila, Banka može zahtevati da za primljene naloge na ovaj način, klijent dostavi potpisan nalog u originalu ili putem faksa, do momenta ispostavljanja naloga na organizovano tržište ili do momenta saldiranja.

Ispostavljanje naloga putem ROL-a je moguće samo za klijente koji imaju otvoren vlasnički i namenski novčani račun hartija od vrednosti u Raiffeisen Banci a.d. Beograd. Klijenti su dužni da imaju Lični identifikacioni broj (LIB) izdat od strane Raiffeisen Banke a.d. Beograd i da imaju korisničko ime i šifru. LIB klijent dobija od strane Banke, i prilikom potpisivanja Ugovora, opredeljuje se za dve opcije ispostavljanja naloga:

- bez SMART kartice
- sa SMART karticom

4.2. Elementi naloga

Bez obzira na način ispostavljanja, nalog mora sadržati sledeće elemente:

- vrsta posla (kupovina/prodaja)
- datum i vreme ispostavljanja naloga
- naziv i sedište klijenta
- oznaka finansijskog instrumenta (naziv, vrsta, klasa, serija, CFI kod ili ISIN broj, ili neka druga međunarodno priznata oznaka)
- količina
- cena

Kod naloga sa limit cenom, cena po kojoj je Banka dužna da izvrši nalog određuje se kao:

- Maksimalna cena (kod kupovine)
- Minimalna cena (kod prodaje)

Kod naloga sa tržišnom cenom, klijent je saglasan da se nalog izvrši po najpovoljnijim uslovima koje je moguće postići na tržištu, odnosno, spreman je da prihvati realizaciju naloga po bilo kojoj ceni, definisanoj Pravilima organizovanog tržišta.

Za akcije se cena izražava u novčanim jedinicama (dinarima), i cena mora biti izražena kao celi broj. Za obveznice, cena se može izražavati u novčanim jedinicama (dinarima, eurima ili nekoj drugoj valuti u kojoj su obveznice denominovane) ili u procentu od njihove nominalne vrednosti.

- rok važenja naloga
  - o dnevni – nalog važi samo za taj trgovački dan
  - o do dana – nalog važi do tačno određenog dana u budućnosti, ali ne duže od 90 dana
  - o do opoziva – nalog važi do opoziva od strane klijenta, a najduže 90 dana

Nakon isteka roka važenja naloga, ukoliko nalog nije realizovan, nalog se ne može produžiti ili automatski obnoviti. Neophodno je da klijent ispostavi nov nalog. Tržišni nalog je uvek dnevni nalog.

4.3. Knjiga naloga

Banka je dužna da vodi knjigu naloga u koju se, odmah po prijemu, upisuju nalozi, uključujući i naloge koji se prenose na izvršenje drugom investicionom društvu, izmene i opozivi naloga.

Banka je dužna da knjigu naloga vodi u elektronskom obliku, na način koji sprečava naknadnu izmenu unetih podataka.

Ukoliko nalog sadrži sve potrebne elemente, Banka ga upisuje u knjigu naloga i ispostavlja na tržište. Ukoliko je nalog primljen izvan radnog vremena tržišta, ili neradnog dana, nalog se odmah po prijemu upisuje u knjigu naloga i ispostavlja na tržište sledećeg radnog dana.

Knjiga naloga Banke sadrži:

- ime i prezime/poslovno ime ili druga oznaka klijenta
- ime i prezime/poslovno ime ili oznaka lica koja zastupaju klijenta
- redni broj naloga
- datum i tačno vreme prijema naloga, izmene i opoziva naloga
- identifikacionu oznaku finansijskog instrumenta
- cenu finansijskog instrumenta i oznaku valute u kojoj je izražena cena
- količinu finansijskog instrumenta
- kupovnu, odnosno prodajnu oznaku
- prirodu naloga ukoliko se ne radi o prodajnom ili kupovnom nalogu
- vrstu naloga
- status naloga
- sve ostale pojedinosti, uslovi i uputstva u vezi sa izvršenjem naloga.

Ukoliko Banka prenosi naloge na izvršenje drugom investicionom društvu knjiga naloga sadrži i:

- ime i prezime/poslovno ime ili drugu oznaku klijenta;
- poslovno ime ili drugu oznaku investicionog društva kojem je nalog prenet;
- datum i tačno vreme prenosa naloga, odnosno izmene naloga;
- uslove prenosa naloga.

Banka vodi i čuva na raspolaganju Komisiji za hartije od vrednosti barem evidenciju o pojedinostima, odmah nakon što primi nalog klijenta ili donese odluku o trgovanju u meri u kojoj se te pojedinosti primenjuju na predmetni nalog ili odluku o trgovanju.

U odnosu na svaki nalog koji primi od klijenta i u odnosu na svaku donetu početnu odluku o trgovanju, Banka vodi, čuva i po zahtevu daje Komisiji za hartije od vrednosti barem evidenciju o pojedinostima u skladu sa Uputstvom Komisije za hartije od vrednosti, u onoj meri u kojoj se te pojedinosti primenjuju na predmetni nalog ili odluku o trgovanju.

4.4. Potvrda o prijemu i odbijanje naloga

Prilikom ispostavljanja naloga neposredno, klijent je dužan da potpiše dva primerka naloga, i jedan primerak, koji zadržava za sebe, smatra se potvrdom o prijemu naloga.

Prilikom ispostavljanja naloga telefonom, broker Banke koji prima nalog je dužan da potvrdi sa klijentom sve elemente naloga i to potvrđivanje se smatra potvrdom o prijemu naloga.

Prilikom ispostavljanja naloga e-mailom, broker Banke je dužan da e-mailom klijenta obavesti o statusu naloga, i taj e-mail se smatra potvrdom o prijemu naloga.

Prilikom ispostavljanja naloga putem ROL-a, u samom nalogu koji klijent popunjava označeno je da se primerak tog naloga smatra potvrdom o prijemu naloga od strane Banke. Pregled ispostavljenih naloga u ROL aplikaciji predstavlja potvrdu da su nalozi uredno primljeni od strane Banke.

Banka je ovlašćena da odbije nalog klijenta, ukoliko proceni da za to ima osnova, i o tome obaveštava klijenta i Komisiju za hartije od vrednosti.

Banka mora odbiti nalog ukoliko ima osnovanu sumnju da bi izvršenjem takvog naloga:

- bile prekršene odredbe Zakona o tržištu kapitala ili zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma
- bilo učinjeno delo kažnjivo po zakonu kao krivično delo, privredni prestup ili prekršaj

Banka može odbiti izvršenje:

1. naloga za kupovinu kada utvrdi da na novčanom računu klijenta nema dovoljno sredstava za izmirenje njegovih obaveza koje bi nastale po osnovu izvršenja naloga za kupovinu;
2. naloga za prodaju kada utvrdi da klijent na računu hartija od vrednosti nema dovoljno hartija od vrednosti koje su potrebne da se izvrši nalog.

Izuzetno od prethodnog stava, Banka neće odbiti izvršenje naloga ukoliko se nalog klijenta može izvršiti u potpunosti ili delimično:

1. od realizovanih, a nesaldiranih transakcija;
2. davanjem kredita uz saglasnost klijenta, a na osnovu važećih propisa;
3. pozajmljivanjem hartija od vrednosti u skladu sa pravilima koja uređuju pozajmljivanje hartija od vrednosti.

Banka u dogovoru sa klijentom može uzeti u obzir realizovane a nesaldirane transakcije (neting) u postupku utvrđivanja pokrivenosti naloga.

Banka mora odbiti nalog klijenta ukoliko proceni da je klijentova namera nedozvoljena manipulacija cenom ili prometom određenog instrumenta na tržištu (sukcesivno trgovanje sa izuzetno malim obimima a velikim pomeranjima cena, sa ciljem da se ostali investitori dovedu u zabludu i navedu na određene radnje, kupovinu po višoj odnosno prodaju po nižoj ceni kako bi onda klijent zatvorio svoju poziciju; nalozi sa malim obimom koji značajno

pomeraju cenu na samom zatvaranju trgovanja, sa ciljem da bi se uticalo na cenu na zatvaranju itd.)

Banka može odbiti nalog klijenta ukoliko se odnosi na finansijske instrumente kojima je trgovanje privremeno ili trajno obustavljeno.

5 Izvršenje naloga

Banka izvršava naloge za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata na:

- regulisanom tržištu
- MTP
- van regulisanog tržišta – OTC

Banka izvršava slične naloge za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata na regulisanom tržištu i MTP unosom elemenata ispostavljenih naloga klijenata u centralnu informativnu bazu organizatora tržišta, po redosledu prijema, ukoliko organizator tržišta svojim posebnim pravilima za trgovanje nije utvrdio drugačiji redosled izvršavanja naloga.

Banka izvršava dnevni nalog ispostavljanjem u informacioni sistem organizatora tržišta odmah nakon provere pokrivenosti naloga, po pravilu istog dana, prema redosledu prijema naloga.

Ako je nalog dat nakon završetka trgovanja ili ako je nalog dat u toku trgovanja, ali nije ispostavljen u informacioni sistem organizatora tržišta istog dana zbog obaveze poštovanja prioriteta redosleda unosa ranije primljenih naloga, Banka izvršava taj nalog na početku trgovanja prvog narednog radnog (trgovačkog) dana.

Banka nema pravo ni pod kojim uslovima da odstupa od instrukcija klijenta datih u nalogu, bez obzira da li se radi o malim ili profesionalnim investitorima. U postupku ispostavljanja naloga, Banka je na zahtev klijenta dužna da ga upozna sa svim karakteristikama tržišta na kome se trguje datom hartijom, pravilima koja važe na tom tržištu, zoni fluktuacije, kao i pretpostavljenom najboljem načinu i strategiji za ispostavljanje naloga, imajući u vidu cenu, veličinu naloga, uspešnost realizacije i troškove koje klijent snosi u zavisnosti od načina izvršenja naloga.

6 Politika najpovoljnijeg ishoda za klijenta

Banka je dužna da preduzme sve neophodne aktivnosti kako bi pri izvršenju naloga postiglo najbolji mogući efekat po klijenta s obzirom na cenu, troškove, brzinu, mogućnost izvršenja, saldiranje, veličinu, prirodu i sve ostale činioce u vezi sa izvršenjem naloga, s tim što kada klijent izda posebna uputstva u vezi sa transakcijom, Banka izvršava nalog prema tim uputstvima. Brzina izvršenja naloga odnosi se na vreme između prijema naloga i trenutka njegovog izvršenja na mestu trgovanja.

Ukoliko klijent ima posebna/izričita uputstva u vezi sa izvršavanjem naloga, Banka nije dužna da se pridržava elemenata za procenu najpovoljnijeg izvršenja naloga klijenta koji je definisan ovim Pravilima, već postupa u skladu sa izričitim uputstvom klijenta pod uslovom da je to uputstvo dato u skladu sa propisima i da je nalog primljen na jedan od načina na koji se primaju nalozi klijenata. U tom slučaju, Banka i klijent će smatrati da je Banka ispunila obavezu izvršenja naloga pod najpovoljnijim uslovima.

Ukoliko klijent ima posebne zahteve samo u pogledu pojedinih elemenata za procenu izvršenja naloga pod najpovoljnijim uslovima u skladu sa ovim Praviima, Banka je dužna da postupi po takvim izričitim zahtevima. U odnosu na ostale elemente naloga Banka je dužna da postupa u skladu sa odredbama ovih Pravila.

Banka utvrđuje relativnu važnost faktora relevantnih za izvršenje naloga klijenta, uzimajući u obzir sledeće kriterijume:

- karakteristike klijenta, uključujući i njegovu kategorizaciju
- karakteristike naloga klijenta
- karakteristike finansijskog instrumenta na koji se nalog odnosi
- karakteristike mesta trgovanja na kojima se nalog može izvršiti.

Kada Banka izvrši nalog u ime malog investitora, najbolji mogući efekat se utvrđuje na osnovu ukupne naknade, uzimajući u obzir cenu finansijskog instrumenta i troškove povezane sa izvršenjem, uključujući naknade mesta za izvršenje, troškove kliringa i saldiranja i sve druge naknade plaćene trećim licima koja su uključena u izvršenje naloga.

Kada postoji više mogućih mesta za izvršenje naloga za finansijski instrument, u svrhe procene i postizanja najboljeg efekata za klijenta, koji bi bili ostvareni izvršenjem naloga na svakom od mesta izvršenja na kojem se može izvršiti nalog, u obzir se uzimaju provizije i troškovi Banke za izvršenje naloga na svakom od tih mesta izvršenja.

Banka ne može da prima naknade, popuste niti nenovčane koristi za usmeravanje naloga klijenata na određeno mesto trgovanja ili mesto izvršenja, koje bi kršilo odredbe o sukobu interesa ili o podsticajima, kako su isti regulisani Zakonom o tržištu kapitala.

Prilikom izvršenja naloga profesionalnog klijenta, Banka može dodatno uzeti u obzir veličinu i vrstu naloga, brzinu i verovatnoću izvršenja transakcije, kako i sve druge okolnosti za koje Banka smatra da predstavljaju najpovoljnije izvršenje. Banka može dati prednost verovatnoći izvršenja uzimajući u obzir veličinu i prirodu naloga, karakteristike finansijskog instrumenta i mesto izvršenja.

U cilju poštenog, brzog i efikasnog izvršenja naloga klijenata, Banka će:

- informacija iz naloga koji treba da bude izvršen za račun klijenta odmah i tačno uneti u knjigu naloga
- odmah izvršavati slične naloge klijenata u skladu sa vremenom kada su nalozi primljeni, osim ukoliko uslovi koji preovlađuju na tržištu ili karakteristike naloga to onemogućavaju ili interesi klijenta nalažu drugačije postupanje
- odmah i tačno razvrstavati naloge izvršene za račun klijenta
- preduzeti sve neophodne aktivnosti potrebne radi obezbeđenja da svi finansijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta primljena prilikom saldiranja obaveza po osnovu izvršenog naloga, budu blagovremeno i uredno prebačeni na račun odgovarajućeg klijenta
- obavestiti klijenta o svim značajnim poteškoćama u vezi sa izvršenjem naloga, odmah po saznanju istih.

6.1. Mesto izvršenja naloga

U određenim okolnostima, Banka može tražiti od klijenta da sam odredi mesto izvršenja naloga. Određivanje mesta izvršenja naloga smata se posebnim uputstvom i izvršenjem

takvog naloga prema posebnom uputstvu klijenta Banka ispunjava svoju obavezu postizanja najpovoljnijeg ishoda u smislu mesta izvršenja naloga.

Banka je dužna da upozori klijenta na mogućnost da nalozi mogu biti izvršeni i van regulisanog tržišta odnosno MTP. U tom slučaju Banka prihvata samo limitirane naloge klijenata, obzirom da izvan uređenih tržišta nije moguće garantovati kontinuiranu i dovoljnu ponudu i tražnju za određenim finansijskim instrumentom koja bi bila zadovoljavajuća za očekivano izvršavanje tržišnih naloga.

Kada Banka primi nalog klijenta za kupovinu/prodaju finansijskog instrumenta koji se kotira na dva ili više mesta izvršenja, Banka će uvek, ukoliko ne primi drugačije izričito uputstvo klijenta, izvršiti nalog na uređenom tržištu ili MTP-u za koje Banka smatra, nakon što je uzela u obzir i procenila sve relevantne okolnosti, da na taj način postupa u cilju izvršenja naloga pod najpovoljnijim uslovima, a zbog sledećih parametara:

- najpovoljniji ukupni troškovi transakcije
- direktan nadzor nad brzinom ispostavljanja naloga i verovatnoću izvršenja naloga
- direktan uvid u brzinu i verovatnoću saldiranja
- druge okolnosti vezane za izvršenje naloga

Ukoliko Banka primi nalog klijenta za kupovinu/prodaju finansijskog instrumenta kojim se trguje samo na jednom mestu izvršenja, Banka će taj nalog izvršiti, odnosno proslediti na to mesto izvršenja i to će se smatartati izvršenjem naloga pod najpovoljnijim uslovima.

Ukoliko Banka primi nalog klijenta za kupovinu/prodaju finansijskog instrumenta kojim se trguje na dva ili više uređenih tržišta ili MTP-a, Banka će izvršiti nalog na onom tržištu na kojem je za klijenta najpovoljniji ukupan trošak transakcije, uzimajući potom u obzir relevantne okolnosti u pogledu vrste i veličine predmetnog naloga, kao i likvidnost na datim tržištima.

Na nekim tržištima moguće je izvršavati naloge sa posebnim uslovima čije izvršenje omogućava tehničko-operativna infrastruktura tržišta, ugovornih partnera i Banke. Posebni uslovi naloga mogu biti nalog sa skrivenom količinom, stop nalozi i dr. Posebni uslovi prilikom ispostavljanja naloga smatraju se izričitim uputstvom klijenta, tako da je Banka izvršavanjem naloga sa posebnim uslovima ispunila svoju obavezu izvršavanja naloga pod najpovoljnijim uslovima za klijenta.

Banka neće obračunavati svoje naknade na način kojim bi neopravdano bilo diskriminisano jedno ili više mogućih mesta izvršenja naloga. Banka neće davati prednost mestu izvršenja na kome bi izvršenje transakcije dodatno finansijski teretilo klijenta.

Banka naloge klijenata za kupovinu i prodaju dužničkih hartija od vrednosti van organizovanog tržišta izvršava obaveštavanjem lica koja po zakonu i drugim propisima mogu trgovati hartijama od vrednosti van organizovanog tržišta o svim elementima ispostavljenih naloga klijenata, po redosledu prijema odgovarajućih naloga.

Banka je dužna da klijentima pruža odgovarajuće informacije o svojim procedurama izvršenja naloga, kojima se jasno, dovoljno detaljno i na način koji klijenti mogu lako razumeti, objašnjava kako će i gde Banka izvršavati naloge za klijenta.

Banka je dužna da dobije prethodnu pisanu saglasnost klijenata za procedure izvršenja naloga. Potpisivanjem ugovora između klijenata i Banke od strane klijenta, smatraće se da je klijent pravovremeno upoznat i saglasan sa ovim Pravilima, u smislu izvršavanja svih transakcija.

Kada procedure izvršenja naloga predviđaju mogućnost izvršenja naloga van mesta trgovanja, Banka je dužna da pre izvršenja naloga van mesta trgovanja dobije prethodnu izričitu saglasnost klijenta. Banka može saglasnost da dobije bilo u vidu uopštenog ugovora ili saglasnost može biti data za svaku pojedinačnu transakciju.

Banka je dužna da jednom godišnje, za svaku vrstu finansijskih instrumenata, sačini rezime i objavi pet najprometnijih mesta izvršenja u pogledu obima trgovanja na kojima je izvršavala naloge klijenta u prethodnoj godini, kao i podatke o postignutoj efikasnosti izvršenja.

Banka je dužna da na zahtev klijenta predoči podatke iz kojih je vidljivo da je nalog klijenta izvršen u skladu sa Pravilima, odnosno u skladu sa posebnim uputstvima klijenta. Klijenti zahtev Banci upućuju pismeno.

7 Pridruživanje i razvrstavanje naloga

Banka ne sme izvršavati nalog klijenta ili transakciju za vlastiti račun pridruživanjem nalogu nekog drugog klijenta, osim ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) nije verovatno da će pridruživanje naloga i transakcija štetiti bilo kojem klijentu čiji se nalog pridružuje;
- 2) svaki klijent čiji se nalog pridružuje izveštava se da mu efekat pridruživanja može štetiti u odnosu na pojedinačni nalog;
- 3) uspostavlja se i efikasno sprovodi politika alokacije naloga kojom se dovoljno precizno predviđa korektna alokacija pridruženih naloga i transakcija, uključujući i način na koji obim i cena navedena u nalogu određuju alokaciju i postupanje s delimičnim izvršenjima.

Ako pridružuje nalog jednom ili više naloga drugih klijenata i taj pridruženi nalog je delimično izvršen, Banka alocira povezane transakcije u skladu sa svojom politikom alokacije naloga.

8 Obaveštavanje klijenata i objava informacija

Banka klijentima blagovremeno i pre pružanja usluge dostavlja sledeće pojedinosti o svojoj politici izvršavanja naloga:

- 1) ocenu relativne važnosti koju Banka pripisuje faktorima koje uzima u obzir kako bi pri izvršenju naloga postiglo najbolji mogući efekat po klijenta ili postupak kojim Banka određuje relativnu važnost navedenih faktora;
- 2) popis mesta izvršenja za koje Banka smatra da su podobna za trajno postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda pri izvršavanju naloga klijenta, uz navođenje mesta izvršenja koja se koriste za svaki razred finansijskih instrumenata, za naloge malih investitora, naloge profesionalnih investitora i transakcije finansiranja hartija od vrednosti;
- 3) popis faktora koji se koristi za odabir mesta izvršenja, uključujući kvalitativne faktore, na primer sisteme poravnanja, sisteme za prekid trgovanja, predviđene aktivnosti ili bilo koje druge relevantne elemente i relativnu važnost svakog faktora. Informacije o faktorima koji se koriste za odabir mesta izvršenja moraju biti u skladu s kontrolama

koje Banka koristi pri preispitivanju primerenosti njegove politike i mera kako bi klijentima dokazala da se trajno postiže najpovoljnije izvršenje;

- 4) na koji se način faktori izvršenja, na primer cena, troškovi, brzina, verovatnost izvršenja i drugi relevantni faktori, smatraju delom mera koje su dovoljne za postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda za klijenta;
- 5) ako je to primenjivo, informacije o tome da Banka naloge izvršava izvan mesta trgovanja, posledice, na primer rizik druge ugovorne strane koji proizlazi iz izvršenja izvan mesta trgovanja, kao i, na zahtev klijenta, dodatne informacije o posledicama tih načina izvršenja;
- 6) jasno i istaknuto upozorenje da posebna uputstva klijenta mogu sprečiti Banku da preduzme mere koje je osmislilo i primenilo u okviru svoje politike izvršavanja naloga kako bi se ostvario najpovoljniji mogući ishod pri izvršavanju navedenih naloga u vezi s elementima koji su obuhvaćeni tim uputstvima;
- 7) sažetak postupka odabira mesta izvršenja, korišćene strategije izvršenja, postupci koji se koriste za analizu kvaliteta ostvarenog izvršenja i načini na koji Banka prati i proverava da se za klijente ostvario najpovoljniji mogući ishod.

Navedene informacije dostavljaju se na trajnom nosaču podataka ili putem internet stranice (kada to ne predstavlja trajni nosač podataka), pod uslovom da su ispunjeni uslovi koji se odnose objavljivanje putem internet stranice.

Ako Banka primenjuje različite naknade zavisno od mesta izvršenja, Banka dovoljno detaljno objašnjava te razlike kako bi klijent mogao razumeti prednosti i nedostatke odabira pojedinačnog mesta izvršenja.

Ako Banka poziva klijente da izaberu mesto izvršenja, dostavljaju se korektne i jasne informacije koje ne smeju dovesti u zabludu kako bi se klijent sprečio da izabere jedno mesto izvršenja umesto drugoga samo na osnovu politike o cenama koju Banka primenjuje.

Banka prima samo plaćanja trećih strana koja ispunjavaju uslove predviđene Zakonom o tržištu kapitala i klijente izveštava o dodatnim podsticajima koje Banka može primiti od mesta izvršenja. U informacijama se navode naknade koje Banka uračunava svim drugim ugovornim stranama uključenima u transakciju i ako se naknade razlikuju zavisno od klijenta, u informacijama se navode najveće naknade ili raspon naknada koje se mogu naplatiti.

U slučaju uračunavanja naknade više od jednom učesniku u transakciji, u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, Banka svoje klijente izveštava o vrednosti svih novčanih ili nenovčanih koristi koje prima.

Ako klijent Banci podnosi razumne i srazmerne zahteve za informacije o njegovim politikama i merama, kao i načinima za njihova preispitivanja, Banka u razumnom roku dostavlja jasan odgovor.

Ako izvršava naloge za male investitore, Banka tim klijentima dostavlja sažetak relevantne politike s naglaskom na ukupne troškove koje snose. Sažetak sadrži i link za podatke o ceni, troškovima, brzini i verovatnoći izvršenja za pojedinačne finansijske instrumente objavljene u skladu sa Zakonom, za svako mesto izvršenja koje Banka navodi u politici izvršavanja naloga.

Banka objavljuje na godišnjoj osnovi informacije u vezi s nalogima klijenata koji se izvršavaju na mestima trgovanja ili putem sistematskih internalizatora, organizatora tržišta ili nekih drugih osiguravača likvidnosti ili subjekata koji u stranoj zemlji obavljaju funkciju sličnu funkciji koju obavlja bilo koji od prethodno navedenih subjekata.

Banka objavljuje pet najboljih mesta izvršenja u smislu obima trgovanja za sve izvršene naloge klijenata po razredu finansijskih instrumenata. Informacije koje se odnose na male investitore i profesionalne investitore objavljuju se, a u objavu nisu uključeni nalozi koji se odnose na transakcije finansiranja hartija od vrednosti i ona sadrži sledeće informacije:

- 1) razred finansijskih instrumenata;
- 2) naziv i identifikator mesta izvršenja;
- 3) obim naloga klijenata koji su izvršeni na tom mestu izvršenja izražen kao procenat ukupnog izvršenog obima;
- 4) broj naloga klijenata koji su izvršeni na tom mestu izvršenja izražen kao procenat ukupnih izvršenih naloga;
- 5) procenat izvršenih naloga iz tačke 4) ovog stava, koji su bili pasivni i agresivni nalozi;
- 6) procenat naloga iz tačke 4) ovog stava, koji su bili usmereni nalozi;
- 7) potvrdu o tome da li je u proseku izvršeno manje od jedne transakcije po radnom danu u prethodnoj godini u tom razredu finansijskih instrumenata.

Banka objavljuje pet najboljih mesta izvršenja u smislu obima trgovanja za sve izvršene naloge klijenata koji se odnose na transakcije finansiranja hartija od vrednosti po razredu finansijskih instrumenata. Objava sadrži sledeće informacije:

- 1) obim naloga klijenata koji su izvršeni na tom mestu izvršenja izražen kao procenat ukupnog izvršenog obima;
- 2) broj naloga klijenata koji su izvršeni na tom mestu izvršenja izražen kao procenat ukupnih izvršenih naloga;
- 3) potvrdu o tome da li je Banka u proseku izvršilo manje od jedne transakcije po radnom danu u prethodnoj godini u tom razredu finansijskih instrumenata.

Banka objavljuje za svaki razred finansijskih instrumenata sažetak analize i zaključke do kojih je došlo detaljnim praćenjem kvaliteta izvršenja ostvarenog na mestima izvršenja na kojima je prethodne godine izvršilo sve naloge klijenata. Informacije uključuju sledeće:

- 1) objašnjenje relativne važnosti koje je Banka pri proceni kvaliteta izvršenja dalo faktorima izvršenja kao što su cena, troškovi, brzina, verovatnost izvršenja ili bilo kojim drugim elementima, među ostalim kvalitativnim faktorima;
- 2) opis svake uske povezanosti, sukoba interesa i zajedničkog vlasništva u odnosu na bilo koje mesto izvršenja na kojem su izvršeni nalozi;
- 3) opis svih posebnih dogovora s bilo kojim mestom izvršenja u vezi s isplaćenim ili primljenim plaćanjima i primljenim rabatima, popustima ili nenovčanom koristi;
- 4) objašnjenje faktora koji su doveli do izmene popisa mesta izvršenja uvrštenog u politiku izvršenja Banke, ako je do takve promene došlo;
- 5) objašnjenje načina na koji se izvršenje naloga razlikuje s obzirom na kategorizaciju klijenata, ako Banka različito tretira kategorije klijenata i ako to može uticati na dogovore o izvršenju naloga;
- 6) naznaka o tome da li je drugim kriterijumima data prednost u odnosu na razmatranje neposredne cene i troška pri izvršavanju naloga malih investitora i zašto su ti drugi kriterijumi bili nužni za postizanje najpovoljnijeg mogućeg ishoda za malog investitora u pogledu ukupne vrednosti;

- 7) objašnjenje načina na koji je Banka upotrebila podatke ili alate koji se odnose na kvalitet izvršenja, uključujući sve podatke objavljene na osnovu pravilnika koji uređuje davanje dozvole za rad i uslove za obavljanje delatnosti organizatora tržišta;
- 8) prema potrebi, objašnjenje načina na koji je Banka iskoristila podatke koje dostavljaju pružaoci konsolidovanih podataka o trgovanju uspostavljeni na osnovu Zakona o tržištu kapitala.

9 Poslovna tajna

Elementi naloga upisanih u knjizi naloga, i elementi realizovanih naloga predstavljaju poslovnu tajnu. Ti podaci mogu biti dostupni zaposlenima u Banci i:

- ovlašćenim državnim organima (po zahtevu suda, predstavnicima Komisije za hartije od vrednost, Centralnog registra i organizatora tržišta, na njihov zahtev)
- zaposlenima koji obavljaju poslove interne ili eksterne revizije i kontrole Banke
- zaposlenima koji obavljaju poslove održavanja informacionog sistema Banke i izrade softverskih programa za Banku.

10 Vanredne okolnosti

Banka će se u postupanju sa nalogima klijenata u svemu pridržavati ovih Pravila. Izuzetno, u slučaju nastupanja više sile Banka će postupati u skladu sa osnovnim principima zaštite interesa svojih klijenata.

11 Revizija i ažuriranje pravila

Banka će kontinuirano pratiti efikasnost ovih Pravila, posebno u odnosu na kvalitet izvršenja naloga te će najmanje jednom godišnje proceniti da li se na mestima izvršenja naloga navedenim u Pravilima postižu najbolji mogući efekti za klijente i po potrebi izmeniti ova Pravila. Svrha revizije i praćenja efikasnosti Pravila je utvrđivanje i ispravljanje njenih mogućih nedostataka.

Preispitivanje Pravila se sprovodi i svaki put kada nastupi bitna promena, koja utiče na sposobnost Banke da nastavi trajno postizati najpovoljniji mogući ishod pri izvršenju naloga svojih klijenata korišćenjem mesta izvršenja uključenih u politiku izvršavanja naloga. Banka procenjuje da li je nastala bitna promena i razmatra uvođenje izmena u pogledu relativne važnosti faktora najpovoljnijeg izvršenja u okviru ispunjenja opšteg zahteva o najpovoljnijem izvršenju.

Informacije o Pravilima izvršavanja naloga moraju se prilagoditi zavisno od razreda finansijskog instrumenta i vrsti pružene usluge te moraju sadržati informacije iz st. 3–9. člana 43. Pravilnika o pravilima postupanja investicionog društva prilikom pružanja usluga.

O svim materijalnim promenama ovih Pravila i načinima izvršenja naloga Banka će obavestiti klijente na način da učini dostupnom zadnju verziju Pravila na Internet stranici Banke i u prostorijama Banke.

Bilo kakva izmena, dopuna ili dodatak ovih Pravila primenjivaće se od trenutka stupanja na snagu iste te će Banka smatrati da su sve izmene, dopune i dodaci prihvaćeni od strane klijenta prvim sledećim davanjem naloga, osim ako klijent ne obavesti Banku o suprotnom.

12 Stupanje na snagu

Pravila o izvršavanju naloga Raiffeisen Banke a.d. Beograd se primenjuje sa početkom primene Pravila poslovanja Banke.

U Beogradu, 27.12.2022. godine

Goran Kesić
Član Izvršnog Odbora

Zoran Petrović
Predsednik Izvršnog Odbora /CEO